

**DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT**

Fornyings- og administrasjonsdepartementet
Postboks 8004 Dep.

0030 OSLO

FORSYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMETET
04 MAI 2007
ARKIVKODE: 434
SAKSNR: 2007-00605-7

Deres ref

Vår ref
07/738-4 DAM

Dato 3.5.07

Forslag til strategi for bruk av eID og e-signatur i offentlig sektor - Høring

Kommunal- og regionaldepartementet (KRD) viser til FADs brev av 12.03.2007 vedrørende høring om forslag til strategi for bruk av eID og e-signatur i offentlig sektor.

En arbeidsgruppe har på vegne av KRD vurdert innføring av elektronisk stemmegivning ved politiske valg. Arbeidsgruppen for e-valg anbefaler en gradvis innføring av mulighet til å avgive stemmer elektronisk over Internett. Regjeringen har p.t. ikke tatt stilling til gruppens vurderinger og fremdrift med hensyn til innføring av elektronisk stemmegivning. Elektronisk stemmegivning over Internett for alle velgere ligger, etter vår vurdering, noe frem i tid. Det kan imidlertid bli aktuelt med forsøk. I overskuelig fremtid må det uansett i tillegg til en eventuell elektronisk løsning også samtidig tilbys ordinær stemmegivning ved papirstemmesedler.

Eventuell elektronisk stemmegivning over Internett vil kreve en autentiserings- og identifiseringsløsning for den enkelte velger. Dette vil også være tilfelle i mindre målestokk ved forsøksvirksomhet. Vi ser i en slik sammenheng det som positivt dersom det utstedes et offentlig nasjonalt eIDkort til landets innbyggere. I forhold til bruken av eID ved politiske valg ser vi det som viktig at etablering og distribusjon skjer under offentlig styring og kontroll. Det anbefales ikke at det utstedes særskilte eID'er for valg, siden disse lett kan bli gjenstand for kjøp og salg. Det anbefales at en benytter offentlige etablerte PKI-løsninger med eID som også har andre bruksområder for den enkelte velger. Dette er også en mer kostnadseffektiv

løsning.

Av sikkerhetsmessige grunner må en eID til bruk ved valg baseres på en PKI-løsning. Vi antar nivå "Person Høyt" (sikkerhetsnivå 4) er tilstrekkelig. For å unngå utilbørlig påvirkning av velger, må det gis anledning til å avg i stemme på nytt (angremulighet). Dette krever en midlertidig kopling mellom velger og vedkommendes stemme. Hva den enkelte velger har stemt er sensitive opplysninger. Et eID-kort som skal brukes ved politiske valg må uteleverses den enkelte velger ved personlig fremmøte. Utlevering til en annen person etter fullmakt kan ikke aksepteres.

Departementet har merket seg at det legges opp til at eID skal utstedes på frivillig basis. En eID-løsning brukt ved elektronisk stemmegivning må være obligatorisk for velgere som ønsker å stemme elektronisk. Elektronisk stemmegivning vil i nærmeste fremtid kun være aktuelt som en frivillig ordning. Vi anser det således for uproblematisk at eID inntil videre ikke utstedes til alle innbyggere på obligatorisk basis.

Det er et viktig demokratisk prinsipp at den enkelte velger skal kunne avg i stemme uten økonomiske kostnader. Isolert sett impliserer dette at den enkelte innbygger bør få offentlig eID kort gratis, og at det ikke skal koste noe å bruke kortet i valgsammenheng.

KRD er positive til at det etableres et såkalt samtrafikknav for eID. Vi må imidlertid på et senere tidspunkt vurdere om denne tekniske innretningen gir tilstrekkelig sikkerhet og er hensiktsmessig til bruk ved politiske valg. En ordning for konfidensialitetssikring av data er helt nødvendig ved politiske valg.

KRD deltar gjerne med innspill under utarbeidelsen av aktuelle kravspesifikasjoner dersom dette er ønskelig.
Kontaktperson i KRD er Marianne Riise, tlf. 4 72 72.

Med hilsen

Hanne Finstad
Hanne Finstad
avdelingsdirektør

Dag Møkleby
Dag Møkleby
seniorrådgiver